

OPIS PRZYPADKU

Jednostka X, działając na zlecenie jednostki nadrzędnej, dokonuje oceny poprawności rozwiązań zastosowanych w oprogramowaniu systemu rachunkowości, zmierzających do uzyskania przez dystrybutora oprogramowania stosownej rekomendacji (którą uzyskuje). W wyniku szczegółowej analizy zastosowanych „udogodnień” w wyżej wymienionym oprogramowaniu, uczynionej na zlecenie właściciela – nabywcy oprogramowania, wykryto wiele nieprawidłowości i niezgodności z przepisami ustawy o rachunkowości. W wyniku prowadzonej korespondencji, przedstawiciel jednostki X, polecającej to oprogramowanie, udzielił między innymi następujących wyjaśnień:

1. Polecane oprogramowanie „wykazuje faktycznie jako konto przeciwstawne konto o największych obrotach”. Zapis taki wprowadza czytelnika w błąd. Gdyby jeszcze na wydruku (formatce ekranowej) było zaznaczone, że występują tu także inne konta – ale tego niestety brakuje.
2. System zezwala na występowanie stanu ujemnego zapasów. Uzyskane wyjaśnienie jest następujące: „Jeżeli chodzi o pracę z zapasami ujemnymi, to system jako narzędzie uniwersalne zezwala na takie rozwiązanie (w niektórych krajach na świecie jest to powszechna praktyka), jednak jak nas poinformowano, autor oprogramowania na Polskę zaleca, aby nie korzystać z tej możliwości”.
3. System zezwala na występowanie niezgodności dokumentów rozchodu zewnętrznego towarów z fakturami sprzedaży pod względem rodzaju i ilości wydawanych i sprzedawanych produktów. Odpowiedź przedstawiciela jednostki X jest następująca: „opisana sytuacja, gdy z dokumentu Wz przejmowane są do faktury nie wszystkie pozycje jest normalną prak-

tyką biznesową”. Jak w tej sytuacji potraktować wartość sprzedanych towarów według cen nabycia? Czy nie sprzyja to ukrywaniu przychodów?

4. Wobec zmiany decyzji przez nabywcę, usiłowano wystawić fakturę korygującą. Jakież było zdziwienie, gdy przychód zwracanych towarów z danej faktury sprzedaży wyceniony został automatycznie według innej wartości niż pierwotny ich rozchód. Na pytanie dotyczące tego błędu uzyskano następującą odpowiedź: „firma użyła niewłaściwej funkcji w systemie (wykorzystała opcję zwrot towaru, a nie dedykowaną dla Polski funkcjonalność faktury korygującej ilościowo-wartościowej). Transakcja dotyczyła zwrotu towaru. Jeśli opcja „zwrot towaru” nie odpowiada warunkom polskim, nie powinna ona być dostępna w systemie? Dalszy ciąg tego zdania nie jest zupełnie zrozumiały. Fakturę korygującą wystawiono, a procedura nie została zrealizowana właściwie. Przedstawiciel jednostki X był łaskawy napisać: „Zwrot jest wyceniony po cenie bieżącej, w związku z czym postać wydruku dokumentu zwrotu może różnić się od księgowania (gdyż księgowana wartość odbywa się według bieżącej ceny ewidencyjnej). Czy to jest właściwe wyjaśnienie różnicy”. Jaka jest wiarygodność tych ksiąg?

Pozwolę sobie nie poruszać już innych usterek tego oprogramowania, np. w sferze rozliczania różnic kursowych. Ubolewam, że oprogramowanie to uzyskało już, niestety, rekomendację w wersji z tymi usterekami, chociaż dystrybutor oprogramowania ostatecznie wziął wymienione uwagi pod rozwagę i zobowiązał się wskazać usterki usunąć.

D13

Podejmowanie zobowiązań przy braku dostatecznej wiedzy i umiejętności, by zadania te wykonać w sposób staranny, odpowiedzialny i profesjonalny

JERZY ŁOPACKI

PROBLEMY DO DISKUSJI

1. Czy jednostka X, w której zatrudnionych jest wielu biegłych rewidentów i księgowych o odpowiednim stażu, nie podjęła się zadania, które przekraczało jej możliwości?
2. Czy szkody, jakie wywołane zostały i zostaną w przyszłości poprzez wydanie rekomendacji tego oprogramowania nie będą negatywnie wpływały na postrzeganie jednostki rekomendującej przez świat biznesu?
3. Czy udzielenie rekomendacji takiemu produktowi nie podważa zaufania dla profesjonalizmu osób, które są związane z organizacją rekomendującą?
4. Czy naprawdę o księgowych i biegłych rewidentach musi być głośno przy okazji różnorodnych afer (Bank Staropolski, Stocznia Szczecińska, PZU, Ursus, Mostostal Gdańsk, AUSPOL i inne), gdzie ewidentnie wykazywany jest brak profesjonalizmu w wykonywaniu zawodu księgowego?
5. Wskaż zasady *Kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości*, które odnoszą się do opisanej sytuacji w sposób bezpośredni.

© Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

Autorskie prawa zastrzeżone

Odwoływanie się do tekstu dylematu w celu promowania zasad zawodowej etyki w rachunkowości na różnych forach dyskusyjnych oraz do celów edukacyjnych wymaga podania źródła: „autor, tytuł, Bank Dylematów Etycznych, Dylemat nr, Komisja Etyki, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, www.skwp.pl [data pobrania tekstu]”.

<https://skwp.pl/stowarzyszenie/etyka-zawodowa/bank-dylematow-etycznych/>